

Facultat de Criminologia

Universitat Autònoma de Barcelona

Psicologia Criminal
NORMATIVA GENERAL

Curs 2008-2009

Professores:
Departament:

Teoria i Pràctiques: Dolors Sáiz Roca i Elena Garrido Gaitán
Psicologia Bàsica, Evolutiva i de l'Educació (Fac. de Psicologia)

TUTORIES PROFESSORAT

Elena Garrido Gaitán Email: elena.garrido@uab.es Despatx: B5-114 Horari de consultes: Dimarts de 14.30 a 15.30 (a convenir)

INTRODUCCIÓ

L'assignatura permet conèixer les bases psicològiques que regulen la conducta criminal, tanmateix s'apropa a la comprensió d'algunes de les tècniques fonamentals d'anàlisi d'aquesta conducta (proves psicomètriques, anàlisis de credibilitat, etc.) i les persones implicades en el tractament d'aquesta conducta (polícies, jurats, psicòlegs...).

Els objectius que ens plantegem es poden resumir en:

- apropar a l'estudiant a tots aquests diferents àmbits de la psicologia criminal.
- conèixer els principis reguladors de la conducta criminal, analitzar les tècniques bàsiques en la seva anàlisi i establir els principis que regulen la presa de decisions de les diferents persones implicades en el procés.
- es pretén una intervenció activa dels estudiants, per això es propiciaran més classes de reflexió/discussió i classes magistrals, però de totes maneres, aquesta discussió es farà sobre lectures, estarà orientada per les professores i es tractarà de sintetitzar els punts fonamentals de cada tema.
- aconseguir hàbits de reflexió sobre els diferents temes.
- aprendre les diferents eines per poder apropar-se a l'estudi d'un tema per un mateix.

TEMARI

Tema 1: Fonaments de la Psicologia Criminal.
Tema 2: Psicologia del Testimoni: Exactitud i credibilitat.
Tema 3: El menor com a testimoni.
Tema 4: Anàlisi de les decisions judicials. El jurat.
Tema 5: La decisió individual del delinqüent.
Tema 6: Psicologia de la investigació criminal.
Tema 7: Psicologia policial.
Tema 8: La psicologia penitenciària.
Tema 9: L'avaluació psicològica de la criminalitat.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Encara que per cada tema podem proporcionar una bibliogràfica bàsica específica, per aquesta assignatura tindrem com a llibre bàsic, ja que té lectures sobre tots els temes:

Soria, M. A. i Saiz, D. (2006) *Psicología Criminal*. Madrid: Pearson

BIBLIOGRAFIA RECOMANADA

A cada tema tindrem una bibliografia bàsica i una bibliografia recomanada que es facilitarà a l'inici de cada tema. En aquest programa indiquem alguns dels llibres que es poden fer servir per l'assignatura a títol orientatiu.

- Albarrán, J. (1998) *Peritaje psicológico en procesos civiles y laborales*. Madrid: Universidad- Empresa
- APA (2002) *D.S.M-IV-TR*. Barcelona: Masson.
- Barr, W.M. (1995) *Linguistic evidence: language, power and strategy in the courtroom*. San Diego. CA.: Academic press.
- Blackburn, R. (1993) *The psychology of criminal conduct*. New York: Wiley.
- Bull, R. (1995). *Handbook of psychology in legal contexts*. Chichester: Wiley.
- Clemente, M. (1995) *Fundamentos de la psicología jurídica*. Madrid: Pirámide.
- Clemente, M.; Espinosa, P. (coord.) (2001). *La mente criminal. Teorías explicativas del delito desde la Psicología Jurídica*. Madrid: Dykinson.
- Coleman, C. i Norris, C. (2000). *Introducing Criminology*. Portland-Oregon: Willan Publishing.
- Echeburua, E. (1994). *Personalidades violentas*. Madrid: Pirámide.
- Fariña, F.; Arce, R. (coord.) (1997). *Psicología e Investigación Judicial*. Madrid: Fundación Universidad-Empresa.
- Garrido, E., Masip, J. i Herrero M.C. (2006) *Psicología Jurídica*. Madrid: Pearson.
- Garrido Genovés, V. (2005). *Qué es la psicología criminológica*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Garrido, V., Stangeland. P i Redondo, S. (2001). *Principios de Criminología*. Valencia: Tirant Lo Blanch, 2ª edic.
- Gisbert, M. S. (1995) *Glosario de psiquiatría forense para médicos y juristas*. Barcelona: Masson.
- Lyon Levine, M (1995). *Law and Psychology*. Camnbridge: Dartmouth Publisching.
- Maguire, M., Morgan. R. i Reiner, R. (2002). *The Oxford Handbook of Crimonology*. Osforx. University Press.
- Mira, J.J. y López, E. (1932). *Manual de Psicología Jurídica*. Buenos Aires: Ateneo
- Münsterberg, H. (1908). *On the Witness Stand; Essays of Psychology and Crime*. New York: McClave.
- Raskin, D. C. (1991). *Métodos psicológicos en la investigación y pruebas criminales*. Bilbao: Desclée de Brouwer.
- Roesch, R.; Hart, S.D. i Ogloff, J.R.P. (1999) *Psychology and Law*. New York :Kluwer.
- Sierra, J.C., Jiménez, E.M. y Buela-Casal, G. (Coords.) (2006). *Psicología forense: Manual de técnicas y aplicaciones*. Madrid. Biblioteca Nueva
- Sobral, J. y Arce, R. (1999). *La psicología social en la Sala de justicia. El jurado y el testimonio*. Barcelona: Paidós Ibérica.
- Soria, M. A. i cols (2003) *Manual de psicología penal forense*. Barcelona: Atelier.
- Soria, M. A. (coord.) (2005) *Psicología Jurídica: Un enfoque Criminológico*. Barcelona: Editorial Delta
- Soria, M. A. (coord.) (2005) *Manual de Psicología Jurídica e investigación criminal*. Madrid: Pirámide.
- Soria, M.A. i Hernández, J.A. (1994) *El agresor sexual y la víctima*. Barcelona: Boixareu.
- Wrightsman, L.S. (1991) *Psychology and legal system*. Brooks/ Cole. Pacific Grove.
- Wrightsman, L.S. (1999) *Judicial decision making*. Kluwer. New York.

COMPETENCIES SPECIFIC OF THE COURSE

Donat que és una assignatura general que planteja els diferents camps de treball de la Psicologia Criminal, la principal competència que es pretén que els estudiants adquireixen és un bon nivell de coneixements d'aquesta àrea. Aquesta competència general té que estar acompanyada per les següents competències més específiques:

- Conèixer els aspectes fonamentals dels diferents àmbits de la psicologia criminal.
- Haver adquirit el coneixement de la terminologia i els conceptes específics de cadascun dels diferents àmbits de la psicologia criminal.
- Conèixer els principis reguladors de la conducta criminal, les tècniques bàsiques en el seu anàlisi i estudi i establir els principis que regulen la presa de decisions de les diferents persones implicades en el procés.
- Ser capaç de comprendre i sintetitzar lectures especialitzades sobre psicologia criminal.
- Adquirir una capacitat crítica i hàbits de reflexió en front de lectures, problemes i resultats d'investigació en aquest camp.
- Ser capaç d'analitzar i interpretar amb el coneixement adquirit situacions que es donen en el món jurídic i criminal.
- Saber accedir a les diferents fonts documentals sobre psicologia criminal.
- Dominar les diferents eines per poder apropar-se a l'estudi i desenvolupament d'un tema per un mateix.
- Poder presentar o discutir en públic opinions raonades i fonamentades.

METHODOLOGY OF WORK

L'organització de l'assignatura està centrada en classes teòriques, classes de discussió i classes pràctiques.

El plantejament que proposem pretén reunir diferents ratios (índex d'avaluació) sobre la participació dels estudiants de l'assignatura que permeti procedir a l'avaluació continuada i definitiva del estudiant. Plantejarem, doncs, tasques de discussió/debat en les que anirem valorant l'estudiant, a més de demanar lectures i lliurament de comentaris sobre les mateixes. S'informarà de la data d'entrega dels treballs a l'aula.

Es pretén la participació activa de l'estudiant en aquestes activitats, donat que l'avaluació és continuada. Això vol dir, que els estudiants que treballin aconseguint els requisits de l'assignatura, lliurant els treballs en les dates previstes i els aprovin no tindran que superar cap examen. Aquells qui no superin els requisits de l'avaluació continuada quedaran suspesos. Cal tenir en compte que en aquesta avaluació continuada es tindrà en compte l'assistència i que per ser avaluat serà necessari aconseguir amb el mínim de **70% d'assistència** (normativa general Llicenciatura).

La assignatura té la següent previsió de la dedicació per part del estudiant:

	<i>Hores de dedicació de l'estudiant</i>
<u>Treball presencial a classe</u>	
Classes teòriques (magistrals/discussió)	30 h
Classes pràctiques	26 h
Subtotal	56 h
<u>Treball de l'estudiant fora de classe</u>	
Lectures bàsiques/Treballs teoria	15 h
Treballs de practiques	15 h
Treball de final en profunditat	26,5 h
Subtotal	56,5 h
<u>TOTAL</u>	112.5 h

AVALUACIÓ

Es dura a terme una avaluació continuada, mesurada a través de les pràctiques, els comentaris escrits sobre les lectures i un treball final. L'avaluació final es compondrà així de diferents notes obtingudes durant i fruit de la participació a l'assignatura. Els estudiants que no superin els requisits de l'avaluació continuada quedaran suspesos.

Per aprovar l'assignatura es tindrà que haver superat amb un mínim de 5:

- els treballs de teoria de reflexió / discussió (30% de la nota final). Aquests treballs s'aniran demanant en el decurs del semestre i es centraran en comentaris de lectures del campus.
- els treballs de pràctiques (30% de la nota final). A la normativa de pràctiques trobareu el contingut desenvolupat.
- el treball final (40% de la nota final). Els alumnes en grups de 3-4 persones hauran de triar un tema a desenvolupar en profunditat que prèviament haurà triat entre els proposats per la professora al campus virtual arribat el moment.
- complir amb el mínim de 70% d'assistència

CALENDARI DE CLASSES CURS 2007 - 2008

Tal i com s'explicarà a classe, es proposa un calendari base on apareix la distribució prevista de classes teòriques (T) i pràctiques (P). Tot i així, en cas de que es produeixin canvis en el decurs del semestre s'anunciaran al campus virtual.